

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Turku
nauczyciele geografii - Małgorzata Kaczkowska, Katarzyna Błajet

Przedmiotowe zasady oceniania
z geografii
rok szkolny 2019/2020

OGÓLNE KRYTERIA WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE

Ocena celująca

Umiejętności:

Uczeń aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym:

- pełni funkcje asystenta nauczyciela
- przygotowuje zadania, prace sprawdzające dla kolegów, klasy

Wiadomości:

Uczeń:

- ma większość osiągnięć z poziomów: podstawowego i rozszerzonego oraz ma osiągnięcia z poziomu kompletnego
- posługuje się poprawnym słownictwem
- dyskutuje używając poprawnych merytorycznie argumentów
- biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązywać nowe problemy
- potrafi samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł informacji i w oparciu o nie poszerzać swoją wiedzę
- zna i rozumie pojęcia geograficzne, poprawnie posługuje się kategoriami geograficznymi
- wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją
- dzieli się swoją wiedzą z innymi

Ocena bardzo dobra

Umiejętności:

Uczeń:

- w sposób jasny i precyzyjny formułuje swoje myśli
- argumentuje rzeczowo swoje zdanie
- samodzielnie formułuje swoje problemy
- wnioskuje prawidłowo i samodzielnie wykorzystuje zdobytą wiedzę w działaniach praktycznych
- znajduje drogi prowadzące do rozwiązania problemu

Wiadomości:

Uczeń:

- ma większość osiągnięć z poziomów: podstawowego i rozszerzonego
- zna i rozumie wszystkie pojęcia i zagadnienia wprowadzone na lekcji
- posiada dużo dodatkowych informacji, świadczących o zainteresowaniu tematyką zajęć
- dociera samodzielnie do źródeł wskazanych przez nauczyciela
- posługuje się poprawnie językiem naukowym
- opanował materiał przewidziany programem nauczania

Ocena dobra

Umiejętności:

Uczeń:

- samodzielnie argumentuje swoje wypowiedzi
- w sposób jasny i precyzyjny formułuje swoje myśli
- poszukuje dróg rozwiązania różnych problemów
- wyciąga prawidłowo wnioski
- stosuje zdobytą wiedzę w praktyce
- podejmuje się samodzielnego wykonania prac o niewielkim stopniu trudności

Wiadomości:

Uczeń:

- ma większość osiągnięć z poziomu podstawowego oraz część osiągnięć z poziomu rozszerzonego
- zna i rozumie większość pojęć i zagadnień, które pojawiają się na lekcji i w podręczniku
- posiada dodatkową wiedzę na tematy, które go interesują w sposób szczególny
- posiada dobrą orientację na mapie

Ocena dostateczna

Umiejętności:

Uczeń potrafi pod kierunkiem nauczyciela:

- uzasadnić odpowiedzi i rozwiązania zadań
- rozwiązywać proste, typowe problemy
- wyciągać prawidłowe wnioski
- stosować zdobytą wiedzę w różnych sytuacjach życia codziennego

Wiadomości:

Uczeń:

- ma większość osiągnięć z poziomu podstawowego
- zna i rozumie podstawowe pojęcia i zagadnienia omawiane na lekcji
- orientuje się w najważniejszych problemach związanych z geografią

Ocena dopuszczająca

Umiejętności:

Uczeń przy dużej pomocy nauczyciela:

- odtwarza wnioski i argumenty podawane przez innych
- odwzorowuje zaprezentowane przez innych rozwiązania problemów
- konstruuje krótkie wypowiedzi.

Wiadomości:

Uczeń przy pomocy nauczyciela:

- wyjaśnia znaczenie najważniejszych pojęć i zagadnień omawianych na lekcji
- w minimalnym stopniu orientuje się w problematyce poruszanej na zajęciach
- wykazuje pewne wiadomości na tematy geograficzne

Ma część osiągnięć z poziomu podstawowego w zakresie wystarczającym do dalszego uczenia się geografii.

Ocena niedostateczna

Umiejętności:

Uczeń nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi:

- odtworzyć podawanych przez innych wiadomości, rozwiązań
- wykonać najprostszych zadań

Wiadomości:

Uczeń:

- nie ma osiągnięć wystarczających do dalszego uczenia się geografii
- nie zna podstawowych pojęć i zagadnień omawianych na zajęciach
- nie orientuje się w problematyce geograficznej
- nie orientuje się na mapie

TECHNIKA SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIĄ Z GEOGRAFII

1. Kontrola ustna

- zadawanie pytań podczas lekcji
- pytania powtórzeniowe (utrwalające i kontrolujące)
- kontrola ustna bieżąca (nie zapowiadana) obejmować może materiały trzech ostatnich lekcji
- wykonywanie określonych ćwiczeń w tym również na mapie

2. Kontrola pisemna

• kartkówka:

- bez zapowiedzi
- z 3 ostatnich tematów lekcyjnych
- do 20 minut maksymalnie
- piszą ją uczniowie obecni, którzy nie zgłosili nieprzygotowania
- uczeń nie ma możliwości poprawy oceny z kartkówki
- nauczyciel oddaje sprawdzoną kartkówkę w ciągu tygodnia

• mapka:

- zapowiedziana
- do 20 minut
- sprawdza orientację na mapie
- obowiązkowa dla wszystkich uczniów
- możliwość poprawy oceny ndst, dop, dst

• sprawdzian:

- tydzień wcześniej zapowiedziany z określonej partii materiału
- trwa do 45 minut
- może obejmować jeden dział lub dwa mniejsze działy, jak również mniejszą partię materiału (jeśli dział jest obszerny)
- sprawdzian może lecz nie musi być poprzedzony powtórzeniem materiału
- sprawdzian jest obowiązkowy i w razie nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń zalicza go w formie pisemnej na najbliższej lekcji, na której jest obecny, po sprawdzianie; w razie nieobecności usprawiedliwionej uczeń osobiście umawia się z nauczycielem co do terminu i formy zaliczenia sprawdzianu (drugi termin)
- uczniowie, którzy zaliczają sprawdzian w drugim terminie obowiązują ten sam zakres materiału co w pierwszym terminie, ale forma i pytania mogą być zmienione przez nauczyciela
- jeśli nauczyciel jest nieobecny w dniu zapowiedzianego sprawdzianu, może przeprowadzić go w najbliższym terminie bez konieczności zapowiadania; sprawdzian nie jest wtedy wliczany do maksymalnej liczby (trzech) sprawdzianów w tygodniu i (jednego) w danym dniu
- uczeń ma prawo poprawić stopień niedostateczny, dopuszczający i dostateczny ze sprawdzianu w terminie 2 tygodni po oddaniu sprawdzianu w formie ustalonej przez nauczyciela
- nauczyciel jest zobowiązany oddać sprawdzian w ciągu dwóch tygodni
- **sprawdzian diagnozujący** - ocena z próbnego sprawdzianu/egzaminu gimnazjalnego z geografii (części przyrodniczej) pełni funkcję diagnozującą

W sytuacji nieprzystąpienia przez ucznia do ustalonej procedury (formy) oceniania nauczyciel ma prawo w trybie dowolnym sprawdzić, czy uczeń opanował dane treści nauczania i umiejętności.

3. Praca domowa

- **obowiązkowa**

- w formie pisemnej lub ustnej
- można 1 raz w ciągu semestru zgłosić brak pracy domowej jako brak zadania
- w razie nie zgłoszenia braku pracy domowej uczeń otrzymuje stopień niedostateczny
- jeżeli uczeń wykona pracę domową ale niezgodnie z poleceniem nauczyciela nie otrzymuje stopnia lecz wskazania nauczyciela gdzie i jaki błąd popełnił, jest więc zobowiązany wykonać ją powtórnie (tym razem bez względu jak uczeń jak ją wykona może otrzymać stosowny stopień)
- każda obowiązkowa praca domowa musi być odrobiona lub uzupełniona
- brak zeszytu przy zadanej pisemnej pracy domowej i zeszytu ćwiczeń równa się brakowi pracy domowej
- uczeń jest zobowiązany rozwiązywać zadania w zeszycie ćwiczeń z bieżących tematów

- **dla chętnych**

- może być w każdej formie (nawet w postaci aktywności pozalekcyjnej)
- jeśli uczeń osobiście zobowiązał się jej podjąć - musi ją wykonać
- uczeń za wykonanie tej pracy domowej nie może otrzymać oceny niedostatecznej i dopuszczającej

4. Aktywność:

- **na lekcji**

- podczas lekcji uczeń może otrzymać "+" (plusy), które przelicza się na oceny (sześć plusów = ocena celująca, pięć plusów = ocena bardzo dobra, trzy plusy = dobra). Plusy mogą ale nie muszą być zamienione na ocenę.
- podczas lekcji uczeń może również otrzymać "-" (minusy), które przelicza się na ocenę (trzy minusy = ocena niedostateczna)

- **udział w konkursach**

- zajęcie 3 najwyższych miejsc w konkursie szkolnym - ocena celująca
- osiągnięcie wyników w szkolnym konkursie na poziomie wyższym niż przeciętny - ocena bardzo dobra
- osiągnięcie sukcesu w pozaszkolnym konkursie - ocena celująca
- awans do etapu rejonowego WKG - ocena celująca
- finalistą lub laureat WKG otrzymuje celującą roczną ocenę z geografii
- uczeń może być nagrodzony oceną za wykonywanie pomocy naukowych (bierze się pod uwagę wkład pracy, materiałów, jakość oraz przydatność pomocy naukowej)

5. Kontrola zeszytów przedmiotowych i zeszytów ćwiczeń

- wszelkie braki należy uzupełnić
- jeżeli uczeń był nieobecny w sposób ciągły, dłużej niż 3 tygodnie i usprawiedliwił nieobecność, uzgadnia z nauczycielem czy i ile lekcji musi uzupełnić
- nauczyciel może sprawdzić zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń, zwracając uwagę na kompletność i prawidłowość zapisów, prace domowe, estetykę, daty lekcji, błędy itp.
- kontrola zeszytu ćwiczeń polega na szczegółowym sprawdzeniu zadań z min. 3 losowo wybranych tematów oraz ilości wykonanych zadań.

6. Nieprzygotowania

- dopuszcza się dwie możliwości nieprzygotowania w półroczu przy dwóch godzinach tygodniowo i jedną możliwość nieprzygotowania przy jednej godzinie tygodniowo
- nauczyciel może udzielić dodatkowej możliwości nieprzygotowania w szczególnych przypadkach losowych ucznia
- uczeń, który nie zgłosił na początku lekcji nieprzygotowania a fakt ten został ujawniony otrzymuje stopień niedostateczny
- jeśli nauczyciel zaczął przeprowadzać kartkówkę lub poprosił ucznia do odpowiedzi, a uczeń wcześniej nie zgłosił nieprzygotowania - pisze kartkówkę lub odpowiada
- uczeń po dłuższej nieobecności (minimum tydzień) ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez konsekwencji wykorzystania „kropki”; ma jednocześnie obowiązek uzupełnić zaległości w ciągu kolejnego tygodnia,
- za nieprzygotowanie uważa się: brak gotowości do ustnej bądź pisemnej kontroli, brak pracy domowej, brak zeszytu przy zadanej pisemnej pracy domowej, brak ćwiczenia
- nie przyjmuje się zgłoszenia nieprzygotowania w dniu sprawdzianu lub testu za wyjątkiem tych osób, które przyszły na lekcję bezpośrednio po długotrwałej chorobie (min. 1 tydzień), te osoby i zaliczają sprawdzian zgodnie ze wcześniejszą procedurą osób zaliczających w drugim terminie
- nauczyciel nie ma obowiązku informowania uczniów czy możliwość nieprzygotowania została przez nich wykorzystana.

7. Częstotliwość oceniania

- za podstawę do wystawienia śródrocznej lub rocznej oceny przyjmuje się: przynajmniej cztery oceny cząstkowe - przy realizacji przedmiotu w wymiarze dwóch godzin tygodniowo i trzech ocen cząstkowych przy jednej godzinie tygodniowo, o ile frekwencja ucznia umożliwi to;
- średnia arytmetyczna ocen cząstkowych nie jest podstawą wystawienia śródrocznej i rocznej oceny z geografii.

8. Ocenianie testów, sprawdzianów, kartkówek

Progi procentowe ocen przy ocenianiu sprawdzianów i prac klasowych:

- 1) 100 % – 96 % – stopień celujący;
- 2) 95,9 % – 87 % – stopień bardzo dobry;
- 3) 86,9 % – 71 % – stopień dobry;
- 4) 70,9 % – 50 % – stopień dostateczny;
- 5) 49,9 % – 30% – stopień dopuszczający;
- 6) 29,9 % – 0 % – stopień niedostateczny.

Górna granica przedziału procentowego / punktowego umożliwia wystawienie oceny z plusem, a dolna – oceny z minusem.

9. Dostosowanie wymagań.

- przy ustalaniu oceny ucznia z opinią PPP nauczyciel bierze pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych, aktywność podczas lekcji, chęć uczestniczenia w zajęciach i zadaniach dodatkowych.
- nauczyciel dostosowuje zasady oceniania, wymagania oraz metody i formy pracy do uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się lub z deficytami rozwojowymi na podstawie wyraźnych zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej dotyczących geografii.

10. Informowanie ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych) o sposobie oceniania z geografii

- nauczyciel na początku roku szkolnego przedstawia uczniom opracowany przez siebie (wybrany) program nauczania w danej klasie.
- nauczyciel na początku roku szkolnego informują uczniów i rodziców o:
 - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania;
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
- Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców:
 - 1) na prośbę ucznia lub jego rodziców nauczyciel wydaje kserokopie ocenionych prac pisemnych;
 - 2) na prośbę ucznia lub jego rodziców nauczyciel ustalający ocenę bieżącą powinien ją ustnie uzasadnić (w ciągu 7 dni, które ma na przygotowanie uzasadnienia);
 - 3) na pisemną prośbę rodziców ucznia nauczyciel ustalający ocenę klasyfikacyjną uzasadnia ją w formie pisemnej w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku przez rodziców.
- nauczyciel przechowuje pisemne prace uczniów do końca bieżącego roku szkolnego
- na miesiąc przed śródrocznym (rocznym) plenarnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców (przez wpis do dziennika Librus) o przewidywanej dla niego śródrocznej/rocznej ocenie niedostatecznej. O pozostałych przewidywanych rocznych ocenach nauczyciel informuje ucznia z dwutygodniowym wyprzedzeniem w dzienniku lekcyjnym.

11. Tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana śródrocznej oraz rocznej oceny z geografii – zgodnie z § 87 WZO.

12. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z § 88 WZO.

13. Egzamin poprawkowy przeprowadza się zgodnie z § 89 WZO.

14. Ustalenia końcowe

- nauczyciel może być opiekunem projektu edukacyjnego (dot. gimnazjum), ale nie musi (jeśli już ma określoną grupę realizującą projekt, następnym uczniom może odmówić pełnienia funkcji opiekuna projektu)
- procedura realizacji projektu edukacyjnego jest zgodna ze Szkolnym Regulaminem Realizacji Zespołowego Projektu Edukacyjnego (dot. gimnazjum)
- wszystkie inne okoliczności nie ujęte w PZO są regulowane przez Statut Szkoły.